

ለክቡር ዶ/ር አለሙ ስሜ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የትራንስፖርትና ሎጀስቲክ ሚኒስቴር ሚኒስትር

አዲስ አበባ

ለአቶ ጀማል አባሶ

የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት ዋና ዳይሬክተር

አዲስ አበባ

ጉዳዩ :- የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት የ2015

በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት ይመለከታል፤

የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት የአዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 5 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 18 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 23 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሰላምታ ጋር!

**በትራንስፖርትና ሎጀስቲክስ ሚኒስቴር
የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት**

**የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ
አዲት ሪፖርት**

**መጋቢት 2016 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

በትራንስፖርትና ሎጀስቲክ ሚኒስቴር
የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት
የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት በፋይናንስ አዋጁ፣ ደንቡ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሰረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት መያዙንና የመንግሥት ሃብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት ሥራ አመራር ሲሆን፣ የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና አዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ/የአዲት አስተያየት/ ለመስጠት ያስችለናል።

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት የተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤

ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት የ2015 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል

የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

የወጪ ሂሳብ፤

1. የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ ዘጠኝ ክፍያ ከመፈፀሙ በፊት ሊደረጉ የሚገቡ ጥንቃቄዎች በሚለው ስር ማንኛውም ክፍያ ከመፈፀሙ በፊት ንዑስ አንቀጽ 3 ዕቃው ወደ መስሪያ ቤቱ ዕቃ መጋዝን ለመግባቱ የዕቃ ገቢ ደረሰኝ መቅረቡን ማረጋገጥ እንደሚገባ ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ በድምሩ ብር 369,793.89 በወጪ የተመዘገበ ሲሆን ዕቃው ወደ ግምጃ ቤት ለመግባቱ የዕቃ የገቢ ደረሰኝ (ጥ/19) ያልተቆረጠለት መሆኑ፡
2. የፌዴራል መንግሥት የፋይናንስ ኃላፊነት መመሪያ ቁጥር 6/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 6 የመንግሥት መሥሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ የፋይናንስ ኃላፊዎች የሂሳብ አያያዝን በሚመለከት የመሥሪያ ቤቱ የፋይናንስ ሠነዶችና መዛግብት አቅርቦ አዲት የማስደረግ ኃላፊነት እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ በድምሩ ብር 8,746,697.81 ወጪ የተደረገባቸው የተለያዩ የወጪ ሂሳብ ሰነዶች ለአዲቱ ባለመቅረባቸው የሂሳቡን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ አልተቻለም፡፡

ከላይ በተራ ቁጥር 1 እና 2 በተገለጹት ምክንያቶች በእኛ አስተያየት የመንገድ ደህንነትና መድን ፈንድ አገልግሎት ከሐምሌ 1 ቀን 2014 ዓ.ም እስከ ሰኔ 30 ቀን 2015 ዓ.ም የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች የተሰበሰበውን ገቢ የተፈጸመውን ወጪና የበጀት አጠቃቀሙን በአጥጋቢ ሁኔታ አያሳዩም፡፡

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

የወጪ ሂሳብ፤

1. የወጪ ሂሳቦች የሚመዘገቡት የገንዘብ ሚኒስቴር ጥር 1994 ዓ.ም ባወጣው የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መመሪያ መሰረት መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና አዲት ሲደረግ መሥሪያ

ቤቱ ለተለያዩ ወጪዎች የፈጸመው ክፍያ በድምሩ ብር 310,988.00 በተገቢው የሂሳብ መደብ ያልተመዘገበ መሆኑ፤

በጀት፤

2. በፌዴራል መንግሥት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12(1) ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ ሆነ የካፒታል በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ ከመደበኛ በጀት ብር 14,961,874.59 ስራ ላይ ያልዋለ መሆኑ ታውቋል፡፡

II. ህጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

የወጪ ሂሳብ፤

1. አዋጅ ቁጥር 608/2001 አንቀጽ 91 ሀ/2 ማንኛውም በሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያ የመጠቀም ግዴታ ያለበት ሰው በሚለው ሥር «የሽያጭ መሳሪያው በጥገና ላይ ባለበት ጊዜ ካልሆነ በስተቀር በሽያጭ መመዝገቢያ መሣሪያ ከታተመ ደረሰኝ ውጪ በሌላ ማንኛውም ዓይነት ደረሰኝ ወይም ያለደረሰኝ ግብይት ካከናወነ ብር 50,000.00 እንደሚቀጣ አዋጁ ይደነግጋል፡፡ ይሁን እንጂ በሽያጭ መመዝገቢያ መሳሪያ የታተመ ደረሰኝ (Fiscal Receipt) ሳይቀርብ በማኑዋል/እጅ በእጅ ሽያጭ/ ደረሰኝ ብር 272,699.73 ክፍያ ተፈፅሞ በወጪ ተይዞ መገኘቱን፡፡

ተሰብሳቢ ሂሳብ፤

2. በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ፤ በመመሪያ ቁጥር 5/2003 መሰረት ደግሞ ለግዥ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ፤ በተለያዩ የሂሳብ መደቦች በተሰብሳቢ የተያዘ በድምሩ ብር 5,970,223.89 በደንቡና በመመሪያው መሰረት ሳይወራረድ መገኘቱ፤

ተከፋይ ሂሳብ፤

3. በፌዴራል መንግስት መስረያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 5 በተመለከተው መሰረት ተከፋይ ሂሳቦችን ለመከታተል

ተገቢው የቁጥጥር ስርዓት መዘርጋቱንና መሥሪያ ቤቱ ተከፋይ ሂሳቦችን በገባው ግዴታ መሰረት በወቅቱ የሚከፍል መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤ በተለያዩ የሂሳብ መደቦች በድምሩ ብር 704,627.26 በተከፋይ ተይዞ መገኘቱ፤

በጀት፤

4. በፌዴራል መንግሥት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12(1) ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛም ሆነ የካፒታል በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ ብር 10,175,102.15 ከተደለደለው በጀት በላይ ወጪ መደረጉን፤

III. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. በፌዴራል መንግስት የተሸከርካሪዎች ስምሪት እና አጠቃቀም መመሪያ ቁጥር 32/2004 መሠረት መ/ቤቱ በስሩ ያሉትን ተሸከርካሪዎች የሚያስተዳድር መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- የሰለዳ ቁጥር 4-16859 የባለቤትነት መታወቂያ ደብተርና (ሊብሬ) ላይ ያለው የሞተር ቁጥር QD32-307080 ሲሆን በተሸከርካሪው ላይ የሚገኘው የሞተር ቁጥር QD32-001755W በመሆኑ በልዩነት መታየቱ ፤
- እያንዳንዱ ተሸከርካሪ የፈጀው የነዳጅ መጠን ከሸፈነው የኪ/ሜትር መጠን ጋር እየተመዘገበ ተገቢው ሪፖርት በየወሩ የማይቀርብ መሆኑ፤

2. የውስጥ አዲት መመሪያ ቁጥር 7/2003 ክፍል 5 ላይ የሪፖርት ማቅረቢያ ጊዜ የመጀመሪያው ሩብ ዓመት አስከገፍቶም 30፤ የሁለተኛው ሩብ ዓመት እስከ ጥር 30 ፤ የሶስተኛው ሩብ ዓመት እስከ ሚያዝያ 30 እንዲሁም የአራተኛው ሩብ ዓመት እስከ ነሐሴ 15 ድረስ መቅረብ እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ የመጀመሪያ ሩብ ዓመት የአዲት ሪፖርቱን መጋቢት 7 ቀን 2015ዓ.ም ሁለተኛው ሩብ ዓመት ሐምሌ 18 ቀን 2015ዓ.ም ሶስተኛው ሩብ ዓመት ጥቅምት 13 ቀን 2016ዓ.ም ያቀረበና የአራተኛው ሩብ ዓመት አዲት ሪፖርት ያልቀረበ መሆኑ፤

3. በፌዴራል መንግሥት የውስጥ ቁጥጥር ደረጃዎች መመሪያ ቁጥር 8/2003 ክፍል ሁለት መሰረት ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው አካላት ስለመሥሪያ ቤቱ አስፈላጊ መረጃ ለመስጠት፤ ለመመዝገብ፤ ለማከናወን፤ ለማጠቃለል

እና ሪፖርት ለማድረግ እንዲያስችላቸው በኮምፒውተር በታገዘ የመረጃ ሥርዓት ላይ ተስማሚ የቁጥጥር ስርዓት መዘርጋት እና መጠበቅ እንዳለባቸው ተመልክቷል፡፡ ይሁን እንጂ፡-

- የመ/ቤቱ መረጃ/ሠነድ ከሥጋት ነፃ የሚሆንበት የፀደቀ (IT Security policy) የሌለው መሆኑ፤
- መ/ቤቱ የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ አደጋ ሲያጋጥም መልሶ መረጃዎችን የሚያስቀምጥበት (Backup) የሌለ መሆኑ፤
- በመ/ቤቱ አደጋ ቢደርስ ተብሎ የተዘጋጀ እቅድ (Disaster recovery plan) የሌለ መሆኑ፤

4. የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ግኝት፤

- መ/ቤቱ ብር 597,461.06 ለ20 ተሸከርካሪዎች የኢንሹራንስ ክፍያ የክፈለ ቢሆንም ከዚህ ውስጥ ብር 27,577.06 ማስረጃ ያልቀረበለት በመሆኑ ማስረጃው እንዲቀርብ የአዲት አስተያየት ቢሰጥም ተገቢው የማስተካከያ እርምጃ ያልተወሰደ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት
ሚያዝያ 2016 ዓ.ም